

Any V

EMPORIÓN

N.º 109

PERIÒDIC QUINZENAL

Preu
de subscripció:
3'50 ptes. l'any
Un número:
15 cts.

Torroella de Montgrí, 20 Juliol 1919

Redacció i
Administració:
Alneu
Montgrí

DEL NOSTRE FERROCARRIL

La quinzena passada publicàrem un anunci del primer concurs de ferrocarrils secundaris obert per la Mancomunitat de Catalunya.

Quan estava en premsa nostre número, el zelós diputat provincial pel districte don Albert de Quintana, ens remetia el mateix anunci subratllant lo que indica en les ratlles següents :

«Però a fi de que cap lloc de la terra catalana sigui exclòs, la Mancomunitat crida també a concurs **les comarques que sentint la necessitat de la comunicació ferroviària no tinguin encara estudis de projecte fets o bé tinguin un projecte de ferrocarril diferent del abans esmentat, inclosos o no en el plan dels secundaris.**»

I més avall encara subratlla, «perquè cas d'obtenir-se la concessió, poguessin començar-se les obres a principis de l'any que vé.»

Aquesta indicació vol avisar-nos de que cal obrar amb rapidesa; la primera ve a

dir-nos que l'obtenció del ferrocarril depén gairabé de nostra voluntat.

Difícilment cap de les vies en projecte pot augurar un èxit de negoci tanfalaguer com nostra via.

Aquesta visitarà viles populosos, Blanes, Lloret, Sant Feliu de Guixols, Palamós, Palafrugell, Torroella, Castelló i altres villetes i pobles que a la força hauran de donar gran contingent de passatgers ; enllaçarà els grans centres catalans de l'industria tapera, els quals hauran de proporcionar-li gran tràfec; atravesarà comarques agricòles d'insospitada riquesa (les planes de Torroella i Castelló es difícil figurar-se lo que poden proporcionar en productes agricòls). Per altra part la línia podrà ésser una via de turisme de les importants d'Espanya i vorejarà la superba Costa brava, facilitarà les excursions a platges celebradíssimes, a les Dunes del N E, les nostres dunes cada dia més plenes d'interès, a les runes de la ciutat d'Empúries, a la magnífica badia de Roses, al monestir de Snt. Pere de Roda, etc. Si la línia de Blanes-Vilajuiga otoreix aquestes garan-

ties, i com no han d'atendre la petició de la encontrada si aquesta fa arribar al coneixement de la representació de Catalunya la veu del seu afany més lloable.

Nosfre primer deure és doncs el de sol·licitar que vulguin dirigir la seva atenció envers nostra comarca, que vulguin estudiar la importància de nostres poblets, la valor de nostre Comerç i de nostra Indústria, la riquesa que pot surgir apenes el xiulet de la locomotora desperti nostra comarca: indústries somortes que creixeran, conreus intensos que s'extendran, pedreres inexplorades etcétera. Cal fer remarcar no obstant com el tràfec actual sense altre augment de riquesa faria suficientment productiva la explotació.

Cal demanar aquest estudi, empró més que tot cal despertar la comarca, cal fetejar sa voluntat, cal juntar esforços, cal que totes les poblacions interessades clamin a una veu

¡VOLEM!

¶ I si volem i obrem en conseqüència tindrem el ferrocarril.

Per a que nostres lectors puguin seguir el procés de l'actuació que emprenen amb fermesa els bons amics de la comarca, publiquem la carta, de D. Albert de Quintana, el qual s'ha pres un marcadíssim interès en aquesta qüestió capdal, interès que nosaltres i el públic sabrem agrair.

Sr. Director de **Emporion**.

Torroella de Montgrí

Distingit senyor i amic: segueixo amb interès la qüestió del ferrocarril de Blanes a Vilajuïga i la campanya que Vosstès fan amb

referència al mateix. Per a que puguin veure el bon desig de la Mancomunitat de Catalunya, els hi adjunto una nota de lo que, referent a la xarxa de ferrocarrils secundaris publica el volum darrerament repartit als Diputats sobre l'obra realitzada per la nostra Corporació Nacional des de 1914 a la data actual.

Per ella veuran que un moviment de veritable interès en les comarques afectades per la construcció del Ferrocarril de que es tracta i un esforç col·lectiu ordenadament dirigit, foren prous per a que la nostra terra fos dotada d'un mitjà de comunicació que hauria de fomentar ràpidament la seva riquesa permetent-li la màxima expansió de la seva activitat.

Cal, però, tenir en compte que la campanya en prò del Ferrocarril deuria fer-se immediatament, ja que el primer d'octubre a mig dia deuen quedar presentades les ofertes al Consell de la Mancomunitat. No es pot perdre temps. Tinc la seguretat de que els meus companys, els Diputats per Figueres, La Bisbal i Santa Coloma, haurien de col·laborar intensament a qualsevol treball que s'iniciés, com també que el Consell de la Mancomunitat donaria totes les facilitats per a que les Comarques interessades posseïssin el major nombre d'elements de judici per a emprendre la noble i patriòtica tasca que vosstès han iniciat i per a la qual poden comptar incondicionalment amb tota la bona voluntat del seu afcm. amic s. s.

q. e. s. m.

A. DE QUINTANA

Girona 3-VII-1919.

EL MONSTRE

Ja l'hem vist tots, el «gegant dels aires». L'hem mirat i remirat; l'hem tocat creguts de que no era tot cert lo que d'ell se'ns contava; ens ha deixat, esporuguits, en el nostre petit i formós jardí—formós per l'observador: petit pel que sab *volar*, pel qui sab transportar-se *més allà*... I ell s'ha cap-buçat en l'immensitat per a descobrir-nos mil meravelles...

Per moments hem cregut que's cremava perquè ens semblava veure-hi fum: i era, senzillament, la transparència d'uns núvols! Què poca cosa som! S'ha burlat de nosaltres i aquí no val allò de que «mig món es burla de l'altre mig», no. Es el temps que triomfa; és el demà que se'ns acosta i que'ns diu: Amunt la pensa i enlaire els cors!; és l'esforç humà que'ns fa obrir els ulls; és *un home* que arrocega a tota la Humanitat.

Avui quidem bocabadats davant l'estrany espectacle. El nostre orgull ens fa dir amb indiferència: — Es un aeriplà. Déu me'n guard d'anar-hi!—però dintre nosaltres hi queda aquella rabieta del vençut, aquell corc que'ns rosega les entranyes fent-nos comprendre: No ets ningú; ja, ets un ressagat!

...Quines lliçons! si consideréssim com propi el defecte del passat—com cosa que a tots pertany—ens resoldriem a acceptar com a *nostres* les aventatges del present i podríem, *allavors*, enorgullirnos del fruit que la constància prepara al futur. Què encisador treballar per la felicitat dels nostres fills!

Demà, els espectadors exclamaran davant noves troballes: Ah, si els de la «gran guerra» poguessin tornar! Però ells també tindran qui els recordarà amb les mateixes paraules...

Volem, només, palpar la nostra superioritat. Què hi fa que en l'avenir hi hagi qui ens vegi petits? No'ns en preocupem pas!

**

El remoreig de l'hèlix ens fa aixecar instintivament el cap. Passa la nau, i entre ella i nosaltres s'esveren els aucells de tota llei.

El vellet que, ple d'anys, està assegut en la cadira, boi assegurant el bastó amb tremoloses mans, murmura dèbilment, bellugant la seva venerable testa:

—Llamp! Sou pitjor que'ls diables; sou pitjor que'ls diables...

PERE CLIMENT FERRAN

■ ■ ■ ■

Del nostre bon amic, l'artista torroellenc resident a Tampa Fla, en Rogeli Rigau, hem rebut la següent carta que publiquem amb gust per tractar-se de persona estimadíssima i que's mereix tota mena de consideracions, tenint en compte l'alt interès que posa en tot quant fa referencia a l'art i a la cultura de Torroella, la seva vila nadiua que ni un sol moment oblida.

«Tampa, l'14 Junio 16 - 1919

Sr. Director del periódico EMPORIÓN

Mi muy distinguido señor:

Tuve el alto honor y gusto de ver en las columnas de EMPORIÓN el halagador homenaje que, en memoria del que en vida fué mi querido hermano, ha rendido ese siempre noble y generoso pueblo.

El maestro Rigau (q. e. p. d.) fué siempre querido en esa comunidad, y no dejaba de haber reciprocidad en este sentimien-

to, pues sus mas gratas horas de ilusión y entusiasmo las describía el haberlas gozado en ese suelo, así también como sus felices inspiraciones nacieron y vieron vida ahí.

Quería mucho a nuestro pueblo, y en el cariño de ese pueblo vivió, mantuvo y gozó su vida de ilusión y de arte. Es un tributo merecido por él, y digno de la nobleza que caracteriza a los torroellenses,

Yo, como hermano, señor Director, del por Vds. y por mi tan querido maestro, y en nombre de su familia, quiero dar las mas expresivas y sinceras gracias a Vd. y su cuerpo de redacción por el homenaje, así como también al Ateneu, Orquesta Montgrins y al pueblo de Torroella en general, por el culto y la religiosidad con que acogieron la idea de tan delicada y sincera ofrenda.

Agradecería hiciera saber el gusto y el honor, a más del sentimiento profundo de cariño que hace sentir en mi tal delicadeza, y quedo de V. y del pueblo de Torroella mas que un atento servidor, un hermano agradecido.

ROGELIO RIGAU

ACUARELES

CAPVESPRE D'ESTIU

*Quan mor el jorn, a la hora de la posta
en que l'aire del sud es queda,
i el mar, tot blau, té un tornassol de seda,
quiets i blancs, els pobles de la costa
s'adormen a l'encís de la complança
que la nimfa del mar canta que canta...*

TARDA DE JULIOL

*La mar, avui, ha devingut estranya,
es el xaloc que la picada, tota;
tenia una blavor fosca, negrosa,
i la platja no era gens alegre.
D'hivern semblava el cel, i en el capves-
[pre
l'horitzó s'ha esfumat sense garlandes
[roses,
Mes tots els palangrers han avarat com
[sempre.*

*La barca a tota vela enllà fugia
bó-i embestint al vent,
saltant, saltant damunt de les onades
que turients bolien en la proa
aixecant-li al davant blancures d'aigua.
I en la tarda d'estiu fredota i trista
la platja s'ha adormit, tota deserta,
guaitant al mar les barques afollades
que's perdien al lluny, fruit ans d'hora
la victòria que haurien en la lluita
amb el vent i la mar i las tenebres,*

PERE DE TERA

LA FESTA DE LA PAU

Va celebrar la nostra vila la festa de la Pau amb sardanes, a la nit a Plassa, i a la tarda, al carrer del Roser.

Ja de bon matí l'orquestra «La Lira» recorregué alguns carrers tocant «La Marseleses» i «Els Segadors», que al passar per alguns indrets era aplaudida. Feia bó de sentir els acords de nostre himne barrejats amb els dels aires nacionals de la veïna nació.

Als balcons de l'Ateneu, de la Lliga Republicana i del Foment Republicà Social onejaven vistoses banderes.

A la nit devia celebrar-se una manifestació que's desistí de fer-se per haver negat l'Alcalde el permís corresponent. Aixó motivà certs comentaris per part dels organitzadors.

La festa acabà a quarts d'una de la matinada—xic massa fart per cert—a causa de haver començat el festival de la nit una mica a deshora.

Felicitem desde aquestes columnes als joves organitzadors de tan simpàtica festa.

FESTIVAL EN PROJECTE

La Junta de l'Ateneu treballa activament per a organitzar un festival els dies de la festa major. No es ben decidit el detall emprò se procurarà cercar un espectacle culte i atractiu,

Després de fetejar en distintes ocasions la monotonia de la nostra festa hem tingut que decidir-nos a fer lo possible per a correspondre amb nostra actuació a la campanya feta. Esperem que 'ls bons torroellencs els que desitgen donar a la vila un caire més modern, els que lamentan que nostra festa sigui una reproducció de la dels mes rústecs poblets, alabaran la iniciativa i aportaran sa col·laboració.

Lo que 's preté aquest, lo que 's lograrà si pot comptar, com sembla, constituirà un bell precedent, i de donar algún resultat se ampliarà en altres anys fins combinar un variat programa que dongui a la Festa de Sant Genís el relleu que 's mereix.

NOTICIES

Ajuntament

Sessió de 26 de Juny de 1919.

S'aproba l'acta de la sessió anterior.

S'acorda admetre les renunciacions del càrrec de vocal associat de la Junta Municipal, presentades per D. Agustí Mercader i don Jaume Geli, el primer per ésser incompatible amb el càrrec que exerceix de Jutge Municipal i per tenir més de 60 anys; el segon procedint-se al sorteig per a reemplaçar-los habent resultat elegits per el lloc del primer D. Joan Sellés i per el del segon don Anselm Estrany.

S'acorda el cobro per la via d'apremi del 5t. trimestre de 1918 de Consums, alcofolls, atrassos i arbitres del Ajuntament pendents de cobro.

A proposta de la Comissió d'Hisenda s'aproba el compte del metje Sr. Carreras d'import 27 ptes. per la vacunació practica-da a 27 moços del actual reemplaç.

El Sr. Bataller presenta un escrit en el que hi consten les condicions en que la «Compañía Torroellense de Electricidad» sumini-fraria el fluit electric del barri de Estarfit, les quals després de llegides per la presidencia s'acordà quedin sobre la taula per estudi.

Sessió del 3 de Juliol

S'aproba l'acta de la sessió anterior.

S'acorda passi a la Comissió de Foment una instància i plànol de D. Joaquim Puig Teixidor demanant permís per a obrir una porta al extrem sud del pati de la casa que habita.

S'aproba el presupost fet per la Comissió de Foment, del cost dels xaragalls que han de construir-se en el carrer de Santa

Agna del barri de Estarlit d'import 351 pesetes, acordant-se pagar-la del Capital de Imprevistos.

S'acorda demanar l'inscripció del Ajuntament a la 5ta. Setmana Municipal que se celebrarà a Barcelona del 14 al 19 del present mes; delegant al Secretari per a que'l representi en els actes que se celebrin.

Sessió del 10 de Juliol

S'aproba l'acta de la sessió anterior.

Se dona compte del B. L. M. del Sr. Tinent de Carabiners d'aquesta vila despedint-se del Ajuntament per haver sigut destinat a Port-Bou, acordant-se quedar enterat i haver vist amb agrado la conducta observada per dit senyor en les seves relacions amb la Corporació i amb el veïnat en general.

S'acorda quedar enterat dels comptes del Dipositari del Ajuntament del mes de Juny i primer trimestre d'aquest any, i exposar la última al públic per terme de quinze dies.

S'acorda passi a la Comissió de Foment l'instància i plànol presentats per D. Joan Sabrià demanant permís per fer obres de reforma a la façana de la seva casa del carrer del Roser, 85.

Se dona compte d'una instància presentada per D. Isidre Pujadas denunciant al seu vehi D. Josep Masjoan com a infractor del article 134 de les Ordenances Municipals; acordant-se se averigui el fet denunciat i en cas de resultar cert que s'imposi la multa corresponent.

Un prec al Sr. Alcalde.—Fent-nos eco del desig natural de molta gent, preguem al Sr. Alcalde que mani a qui vingui obligat a fer-ho, que cada diumenge i festes extraordinaries s'encenguin els llums elèctrics que penjen de la façana de casa la vila.

Tenim la seguretat que seria una mesura ben vista per tothom.

Crema de garberes.—Dies passats se cremaren varies garberes en una era situada a les afores de Torroella, vora el terme d'Ullà.

De la setmana municipal.—L'Ajuntament de Torroella ha nomenat delegat per a la Setmana municipal al secretari D. Miquel Ferrer.

D'una assemblea.—Per a desenrotllar una ponència en la Assemblea de Mestres de Catalunya que se celebra a Tarragona, ha marxat el Mestre nacional de Torroella i Director d'Emporion D. Pere Blasi.

D'exàmens.—Ha obtingut brillants notes en sos exàmens de batxillerat, el jove net torroellenc Josep Marqués.

En els exàmens de l'Academia Granados de Barcelona, ha obtingut el segon premi de piano, la gentil senyoreta Teresa Murtra.

La simpàtica senyoreta Maria Pericot ha obtingut brillantíssimes notes en l'exàmen de primer curs d'Estudis Normals.

Nostre felicitació.

Nou doctor.—Amb brillantíssims resultats acaba de doctorar-se de Dret en la Universitat Central l'intel·ligent jove En Pelai Negre.

Sabem que els catalans desempenyaren un paper lluidíssim en els exàmens de Doctorat i devem felicitar-nos de que fossin precisament joves relacionats amb Torroella els Pericot, Carreras i Negre els que lluitessin en primera línia.

Es una ben agradosa coincidència.

Nostre mes fonda i coral enhorabona.

Desgracia.—Al veï poble de Belcaire, ocorregué diumenge passat una greu desgracia. A casa en Comas trobaren a faltar a son fill, un nen de 7 anys, quin fins al dilluns no fou trobat negat al rec del molí. Segurament fou degut a l'imprudència de nedar, desviat per companys més grans.

Del barri de Estarrit.— Se'ns diu que, per fi, l'Ajuntament ha arribat a un acord respecte al enllumenat elèctric d'aquest barri marítim, com també ha acordat l'arreglo del carrer de Santa Agna. Amb dites millores haurà guanyat molt l'Estarrit.

El temps.— Continúa la veleidositat del temps, car després d'una temperatura regularment apacible, el dimecras passat ens obsequià amb una tramontanada ben propia de l'hivern.

¡Que hi farem!

Cap a l'Estarrit.— Comença l'anada de famílies a l'Estarrit on se troben ja les distingides famílies de Bataller, Marquès, Vda. de Boada, Saliety, Hospital, Vda. de Camps, Murtra i altres.

Projecte digne d'aplauso.— Se'ns diu que pel senyor rector s'està gestionant la manera de poder acabar el campanar, interessantíssima millora de la qual parlarem extensament en altra ocasió si el rumor se confirma.

No dubtem de que la vila prestarà son entusiasme a tan bell projecte.

Concurs de sardanistes.— La nova entitat política «Joventut Nacionalista» de Sabadell, ha organitzat un concurs de sardanistes que tindrà lloc a dita ciutat el dia 10 d'Agost i en el qual s'adjudicaran valiosos premis en metàl·lic.

La cobla que executarà les sardanes serà la nostra llorejada «Els Montgrins» contractada per l'Excm. Ajuntament de Sabadell.

Estiuejants.— Se troba entre nosaltres la distingida família Pericot, que passarà l'estiu entre nosaltres. També son a Torroella les distingides famílies de Quintana, Vintró i Sunyer i s'anuncia l'arribada de altres conegudes famílies.

A tots nostra, benvinguda més coral.

Benvinguts.— Hem tingut el goig de saludar a nostre distingit amic En Joaquim Carreras Artau.

— També ha vingut per uns dies a Torroella la senyora Lluïsa Sèculi, volguda compatriota nostra.

Nostra salutació,

Malalt.— Se troba malalt d'alguna greugetat el pare de nostre bon company En Francisco Baille.

Li desitjem un prompte restabliment.

Publicacions rebudes.— Hem rebut un follet, editat a Olot, quin títol es «Les normes de l'Institut», i conté unes cartes obertes al Dr. Antoni Alcover.

L'autor es declara enemic de les normes de l'Institut.

— També hem rebut el «Qüestionari sobre Història de Catalunya» per a servir de guia en els Concursos Nacionals de l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana que la dita Associació acaba de publicar.

Degut a l'importància que han pres els Concursos Nacionals de Història de Catalunya— que aquest any correspon celebrar-se a la ciutat de Tarragona— no dubtem que tots els aimants de l'Història pàtria se afanyaran en adquirir-lo per a donar-lo als seus fills amb l'objecte de que es preparin per els referits Concursos.

Forma un elegant follet, de 32 pàgines, i es ven al preu de 0'75 pessetes, en les oficines de la Protectora, carrer de la Canuda 14 pral, Barcelona i en les principals llibreries de Catalunya.

MOVIMENT DE POBLACIÓ

MES DE JUNY

BATEIGS.—Dia 3. Josepa, filla de Francisco Massaguer Prats i Rosa Rostey Prats, (Estarrit). Dia 14. Serafina, filla de Pere Blasi Maranges i Dolors Pujol i Vicens.

DEFUNCIONS.—Dia 2. Jòsep Casademont Pont, casat, de 78 anys. Dia 26. Gertrudis Matas Caritj, viuda, de 31 anys.

CASAMENTS.—Cap.

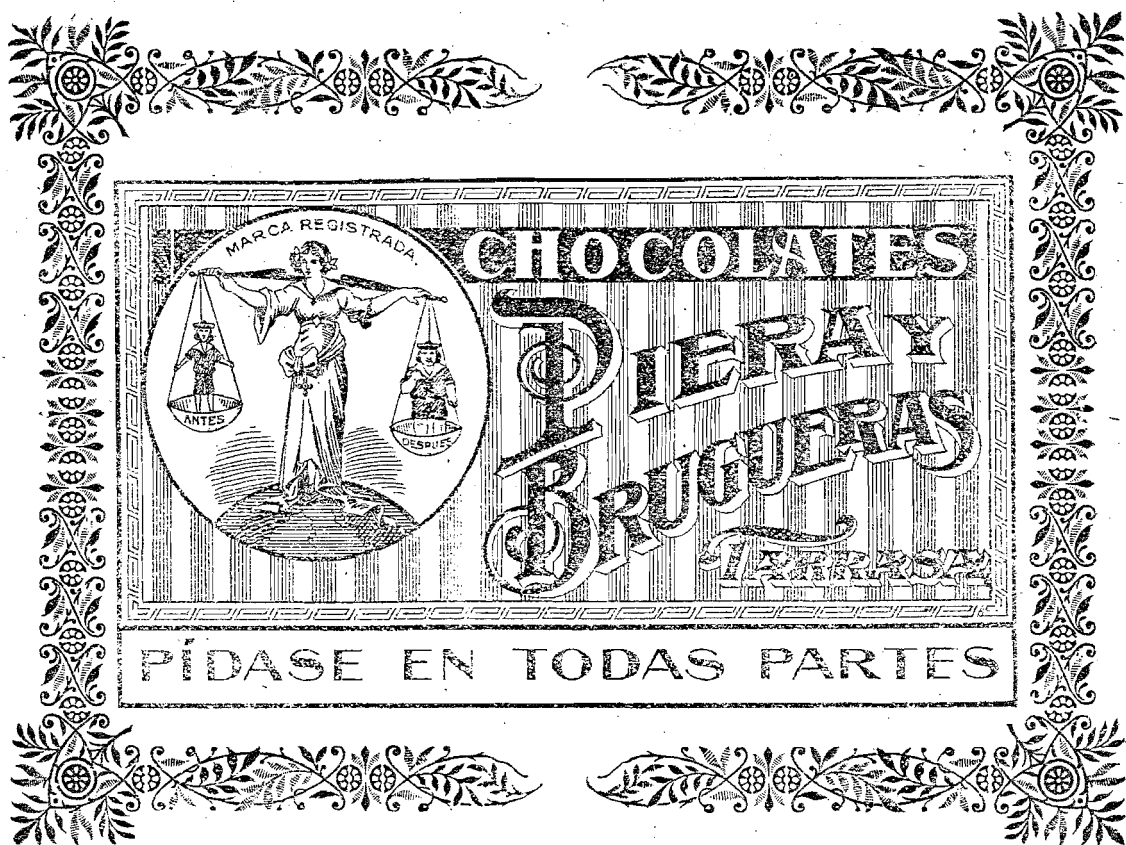
Pere Castells

Plassa de la Constitució

Gran assortit de Camises, Corbates, Colls, Mocadors i Mitxons de alta novetat

NOVETATS PER A **SENYORA**

Imp. P. Ribas.—Palafrugell.—Teléfon 362.

MARCA REGISTRADA.

CHOCOLATES

PIERAY

FRUQUERAS

TERRAZA

PÍDASE EN TODAS PARTES

COBLA

"ELS MONTGRINS"

TOTES LES GRANS
CREACIONS D'AQUEIXA
FAMOSA COBLA ESTAN IM-
PRESIONADES EN DISCS
DE LA REPUTADA
MARCA

ODEON

Estan obtenint un grandíós éxit.

LA BOLA DE NEU
EMPORIUM
AVELINA
IDILI

(Rigau)
(Bou)
(Vallespi)
(Rossell)